

Proti interpretaci

Umberto Eco - Interpretace a nadinterpretace

- interpretace

čtenář si klade otázky, které mu umožní nalézt významy přítomné v textu

respektujeme záměr textu

Umberto Eco - Interpretace a nadinterpretace

- **Nadinterpretace**

nadbytečná interpretace,

použití textu k nějakému účelu (k naplnění našich cílů)

kladení otázek, které text nevyžaduje

Umberto Eco - Interpretace a nadinterpretace

- Kritika nadinterpretace - přílišné zdůrazňování práv interpreta textu
- Potenciál nadinterpretace - v textu můžeme nalézt nové aspekty
- *„Může se stát, že pouhá hra, která začala jako používání textu, může skončit jako nová plodná interpretace.”* - Umberto Eco
- <http://rojanasakul.com/interpretation.php>

Meze interpretace

- interpretovaný text vždy stanovuje určité hranice své interpretace
- tato hranice je stanovena záměrem díla
- Eco rozlišuje dva druhy interpretace:
  1. rozumná
  2. paranoidní

Kritéria pro rozumnou interpretaci

- Čtenář musí respektovat záměr díla

- Vnitřní soudržnost textu

- Úspornost interpretace

Současná seriálová tvorba - záměrné podněcování nadinterpretace

- seriál Lost (2004-2010) - https://www.youtube.com/watch?v=rjgU_3APMaw

Roland Barthes - Punktum

- Dvě roviny fotografie
- Studium – fotografie předává kulturní informaci, cíleně hledáme
- Punktum – prvek, který nás zasahuje, trhlina v obrazu, prvek obrazu, který nás přitahuje, nelze jej interpretovat

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

IN ORDER TO
AVOID
CAGE-INTER
PRECAUTION AND
MUST BE AVOID
INTELEPTUAL

William Klein – Gun 2 (1955)

Roland Barthes – Třetí smysl

- Tři úrovně smyslu, které nalezneme v obrazu (fotografie, fotogram z filmu)
  - 1. Informativní
  - 2. Symbolický
  - 3. Třetí smysl

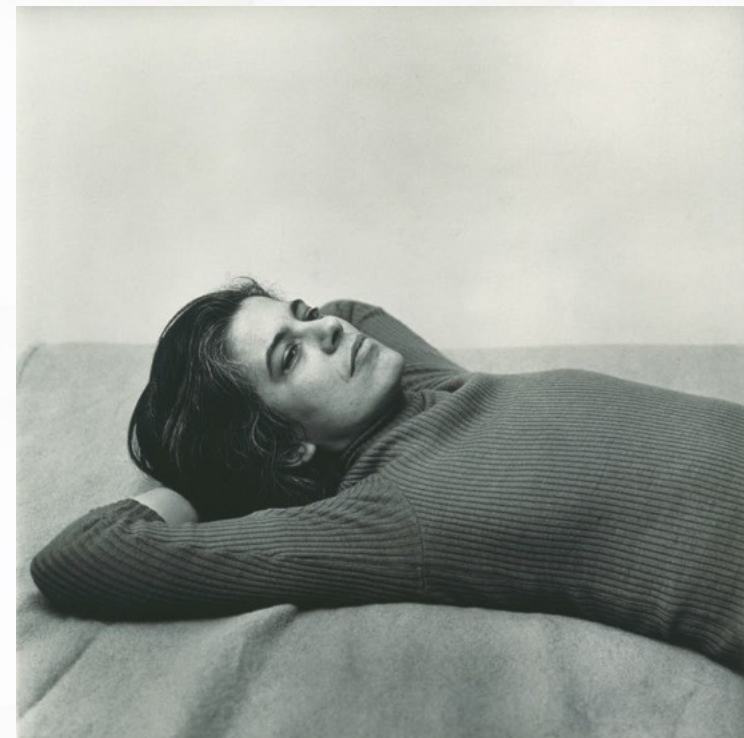

Sergej Ejzenštejn – Ivan Hrozný (1945)

Susan Sontag - Proti interpretaci

121

Nikdo z nás se nemůže vrátit do onoho času nevinности, kdy ještě nebylo žádné teorie a umění se nepotřebovalo ospravedlňovat, kdy se lidé neptali, co umělecké dílo říká, protože věděli (nebo si mysleli, že vědí), co koná. Úkol hájit umění nám už navždy zůstane, s tím se nadě...
dělat. Sporné může...

Susan Sontag - Proti interpretaci

- Mimetická teorie umění – umění vždy něco reprezentuje, vždy má nějaké poselství
- redukce díla na obsah
- snaha každé dílo interpretovat
- moderní interpretace text trhá na kusy – hledá skrytý význam

Susan Sontag - Proti interpretaci

- neustálé interpretování ničí naši vnímavost vůči umění, měli bychom se soustředit na smyslový prožitek díla

Dnes je důležité, abychom znovu získali schopnost smyslového vnímání. Musíme se učit vidět víc, slyšet víc, cítit víc.

Naším úkolem není najít v uměleckém díle maximum obsahu, tím méně vymáčet z díla víc obsahu, než ho tam je. Naším úkolem je potlačit obsah, abychom věc mohli vůbec vidět.

Úkol

- Napsat text o libovolném díle (filmu, obrazu apod.)
- Rozsah 1 – 2 normostrany
- text, který bude popisovat dílo z hlediska diváckého zážitku, jaké pocity a stavy v nás probouzí prostřednictvím svého vizuálního povrchu, svými smyslovými kvalitami, svým rytmem apod.
- nehledat podpovrchová, "hluboká" témata a významy, soustředit se na popis našeho bezprostředního zážitku s dílem
- V případě, že si zvolíte film, vyberte si jednu konkrétní scénu